

OKÉNKO DO ČEŠTINY 1

Jana Nahodilová, M.Phil

Česká a slovenská škola Okénko

Jana.nahodilova@okenko.uk

Obsah

Důvody ke vzniku materiálů OKÉNKO DO ČEŠTINY 1

Materiály

Vývoj

Nabídka na školní rok 2024/2025

Dotazy

Důvody

1. Nedostatek vhodného materiálu – české učebnice pro monolingvní děti a čeština jako cizí jazyk vs čeština jako zděděný jazyk

České děti v zahraničí:

- limitovaná slovní zásoba
- limitovaná znalost českých reálií
- děti školního věku často umí číst a psát v majoritním jazyce
- heterogenní skupiny (počet 2-15, první stupeň nejvíce, druhý stupeň úbytek)

2. Podpora vyučujících

Vyučující v českých školách v zahraničí

- specializace či zkušenosti
- nedostatek času

Cílová skupina

- 3 miliony Čechů v zahraničí, 600 000 občanů (MZV ČR)
- Učebnice je koncipována tak, že ji mohou potenciálně používat **čtyři rozdílné skupiny žáků:**

 - žáci ve smluvních českých školách v zahraničí s týdenní výukou (15 škol – cca 1500 žáků)
 - žáci v zahraničních školách, klubech a kroužcích, kde se učí čeština týdně/obtýden či jednou měsíčně (cca 113 míst – cca 3000 žáků)
 - děti v zahraničí, které mají domácí výuku češtiny jako zděděného jazyka (???)
 - vícejazyčné děti v České republice s menší znalostí (vybaveností) českého jazyka na školách s limitovanou hodinovou dotací češtiny (???)

Základní principy a výhody materiálu

1. Adaptované materiály na potřeby a znalosti žáků češtiny jako zděděného jazyka

2. Flexibilita materiálů - každý si může vybrat materiál, který bude používat podle potřeby, které se liší na základě: hodinové dotace na žáka v české škole, pravidelnosti výuky, věku žáků, ve kterém začínají školní docházku v místních školách v zahraničí, atd.

3. Metodická podpora vyučujících – písemná, live, videa, s doporučením na další aktivity

OKÉNKO DO ČEŠTINY 1

Multimediální interaktivní učebnice českého jazyka
pro vícejazyčné děti pro 1. ročník

- **Interaktivní učebnice** českého jazyka pro vícejazyčné děti pro 1. ročník
- **Metodická příručka** (doporučení dalších aktivit a materiálů - básniček, pohádek a písniček)
- **Logopedická cvičení**
- **Uvolňovací cviky**
- **Obrázkové karty**
- **Karty pexesa**
- Pravidelná aktivní **metodická podpora** (videa, online setkání)

Hlavní cíle

- **Rozšiřování slovní zásoby** v rámci témat z oblasti můj svět (Člověk a jeho svět) i jednotlivých hlásek
- Rozvíjení **vyjadřovacích schopností** dětí (mluveného a písemného projevu)
- **Čtení** - hlásky, dlouhé a krátké samohlásky, spojování do slabik a slov
- **Čtení s porozuměním** a rozvoj čtenářské gramotnosti
- Hrubá a jemná **motorika**
- **Logopedie** - správná výslovnost a využívání jazyka, dechu, rtů, tváře
- Prohloubení časové a prostorové **orientace**
- Rozvíjení **schopnosti** samostatně pracovat, participace na výuce, kritické myšlení

Formát výukových materiálů

1. Běžná učebnicová forma na tisk (učebnice je rozdělena do tří dílů, metodická příručka, logopedická cvičení, uvolňovací cviky, karty pexesa, obrázkové karty)
2. Multimediální interaktivní učebnice online

Struktura učebnice

- 30 týdnů
- Témata – roční období, svátky, škola, rodina, zdraví, čas
- Hlásky, dvouhlásky – pořadí na čtení, výběr slovní zásoby
- Zadání – piktogramy
- Malá vs. Velká písmena

Struktura lekce

UČEBNICE

- **Téma** - oblast Můj svět - rozšiřování slovní zásoby
- **Logopedie** - procvičování výslovnosti a využívání jazyka, dechu, rtů, tváře
- **Grafomotorika** - jemná a hrubá motorika
- **Slovní zásoba** - základní slovní zásoba podle jednotlivých hlásek
- **Čtení** a čtení s porozuměním
- **Psaní**
- **Malá písmena**
- **Kreslení**

• PRACOVNÍ SEŠITY

- Metodika, logopedická cvičení, uvolňovací cviky, karty Pexesa, obrázkové karty a další

Vývoj

- Základ – učebnice České školy Okénko – 12 let úprav
 - Jaro 2023 – spolupráce s nakladatelstvím Nová škola
 - Zář 2023 – červenec 2024 pilotní testování materiálů, průběžné zapracování zpětné vazby, MIUč+ zpracování
 - Červenec 2024 – tisk pilotní verze učebnice
-

Tým

- Jana Nahodilová, Mphil
- Mgr. Tereza Hrudová
- Marie Neuhaus
- Mgr. Miloš Novotný
- Anna Paap, M.A.
- Andrea Habáňová
- David Lukl, Libor Kapoun

Pilotní testování 2023-2024

5 škol (4 školy musely odstoupit z důvodu nedostatku prvňáčků)
(Okénko, ČŠBH Rhein-Mann, Manchester, Madrid, ČŠBH Paříž)

52 žáků

4 země
(UK, Německo, Španělsko, Francie)

Nabídka na školní rok 2024/2025

MIUč+ pilotní ověřování ve školním roce 2024/2025

Získáte zdarma:

- přístup ke kompletní sadě OKÉNKO DO ČEŠTINY 1 v elektronické podobě MIUč+ po celý školní rok 2024/2025
- možnost tisku veškerého obsahu MIUč+ pro užití ve školním roce 2024/2025
- přístup k metodické podpoře ve formě průběžně zpřístupňovaných videí a možnost pravidelných online setkání

Podmínky pro zapojení do pilotního ověřování:

- poskytnutí stručné **zpětné vazby**
- účast na úvodním online setkání **6. 8. 2024 od 15:00 (SEČ)** či další online schůzky v září nebo možnost zhlédnutí záznamu
- používat jako **základní zdroj pro výuku, který můžete doplňovat dalšími zdroji a nebudete šířit mimo výuku**

Zpětná vazba

Učebnice, kterou jsem měl možnost využívat, se ukázala jako velmi užitečný nástroj při výuce. Skvěle pomohla nejen při vyvozování nové látky, ale i při efektivním procvičování již získaných znalostí. Obzvláště oceňuji kvalitní příklady a cvičení, které jsou srozumitelné i pro nejmenší žáky a především pro ty, pro které je čeština druhým jazykem. Učebnice je skvěle přizpůsobena jejich potřebám a výrazně usnadňuje jejich jazykové učení.

Zpětná vazba

Na učebnici se mi líbí její hravost, pestrost a variabilita. Napomáhá k obohacování slovní zásoby, což je pro vícejazyčné žáky v prvním ročníku zcela zásadní a žádoucí. Kartičky výborně fungovaly na rozmluvení a podporu správné výslovnosti žáků na začátku hodiny. Jako bonus nezištně stmelovaly kolektiv. Taky velkým benefitem učebnice je, že podporuje kreativitu – hledání slov, nebo malování obrázku podle zadaného textu. Díky různorodosti cvičení si učitel může hodinu poskládat, tak jak potřebuje. Pro mě učebnice byla stavebním kamenem mých hodin a nebude tomu jinak i při další práci s vícejazyčnými žáky.

Zpětná vazba

- Na této učebnici se mi líbí, že se děti nenásilnou formou seznamují s písmeny malé a velké abecedy, se slovy a kratšími větami a mohou rozvíjet své komunikační dovednosti podle svých schopností **prostřednictvím různých úkolů s různou úrovní obtížnosti a především plynulým rozvojem slovní zásoby, která tvoří hlavní pilíř učebnice v podobě slovních a obrázkových spojení. Velkým přínosem je ztvárnění slovní zásoby např. v podobě pexesů a kartiček, dále kreativní- tvořivé úkoly. a motivační tematická stránka z oblasti Člověk a jeho svět, kterou uvádí učivo a inspirují děti a učitele se tím tématem zabývat, objevovat, rozvíjet případně i měnit a tím podporovat rozvoj jazykových kompetencí dětí. Jsem ráda, že my učitelé máme možnost využívat doplňkové logopedické stránky, které nám usnadňují práci při nácviku výslovnosti a dýchání, a také, že nedílnou součástí učebnice jsou opakovací lekce, které dětem a nám učitelům nastaví zrcadlo, jak na tom dítě je.**

Zpětná vazba

- Naše škola měla možnost využívat učebnici češtiny pro bilingvní děti, která se osvědčila jako velmi užitečný nástroj pro výuku a domácí úkoly. Moje děti měly češtinu na stejné úrovni a díky této učebnici jsme mohli efektivně organizovat jejich vzdělávání.
- Jedním z hlavních přínosů učebnice bylo její využití při zadávání domácích úkolů. Rodiče mohli snadno pochopit, co a jak mají s dětmi dělat, což bylo nesmírně přínosné. Postupem času děti zvládly domácí úkoly samostatně, což svědčí o srozumitelnosti a dobře strukturovaném obsahu učebnice.
- Ve školním prostředí jsem učebnici používala jako návod, co by děti měly umět a jaký by měl být výstup.
- Od září plánuji učebnici využívat při výuce ve třídě, kde budu mít děti s různým stupněm znalostí. Věřím, že učebnice bude výborným nástrojem k pokrytí širokého spektra úrovní.
- Celkově hodnotím učebnici velmi pozitivně. Poskytla nám strukturovaný a srozumitelný materiál pro výuku češtiny, který jsme mohli přizpůsobit našim potřebám a zájmům dětí. Doporučuji ji všem rodičům a učitelům, kteří hledají kvalitní učební pomůcku pro bilingvní děti.

Zpětná vazba

- Velmi oceňuji, že učebnice používá nyní i malá tiskací písmena.
- Pexesa a kartičky na procvičení slovní zásoby budou také praktické. Nejprve pexeso, kde je název ještě napsaný a pak kartičky už bez názvů na procvičení a obráceně.
- Rozšíření učebnice o prvouku může být u některých témat také přínosné. Velmi mě zaujaly stránky, které se týkaly popisu dětského pokoje a kuchyně - velmi vhodně vybraná slova jako dřez, podlaha apod.
- Děti nejvíc baví porozumění textu tj. přečíst text a pak odpovídat na otázky typu ano/ne nebo doplňovačky.

Děkuji za pozornost

Prostor na dotazy

Registrace na pilotní ověřování

bit.ly/Okenkodocestiny1

